

Posvet na Kmetijskem inštitutu Slovenije

ENERGIJA IZ BIOMASE

Na Kmetijskem inštitutu Slovenije so Oddelek za kmetijsko tehniko na Kmetijskem inštitutu Slovenije (KIS), SLOBIOM in Društvo kmetijske tehnike Slovenije organizirali enodnevnega posveta Energija iz biomase.

Prvi sklop je bil posvečen rastlinskemu olju kot gorivu za pogon vozil. Rastlinsko olje se namreč lahko uporablja kot pogonsko sredstvo v dizelskih motorjih. Dr. Viktor Ječič,

žarilne svečke. Prednosti pa so, da ni izgube prostora za dodatni rezervoar, cevi in krmilne elemente, da se sme uporabljati katerokoli gorivo (nafta, olje, biodizel in njihove mešanice) in da ni treba preklapljanja med enim in drugim gorivom (to je primerno tudi za kratke čase delovanja). Prednosti sistema dveh rezervoarjev in rastlinskega olja pa so, da sistem dobro deluje tudi ob hladnem vremenu, da lahko kadarkoli preklapimo na nafto, da je

nih povezav z Avstrijo, Hrvaško in Madžarsko. PINUS pa ima tudi primerno zemljišče za industrijski razvoj, obstoječo električno in vodno infrastrukturo, objekt za termično obdelovanje odpadkov na lokaciji, dostopno izkušeno in izbrano delovno silo, obstoječ dobro opremljen in fleksibilen analitični laboratorij ter izkušene zaposlene v nabavi, prodaji in logistiki. Prvotna proizvodnja biodizla v PINUS TKI, d. d., se je začela leta 2004 oziroma spomladi 2005. Njihov dosednji proces proizvodnje, tj. šaržni proizvodni proces, odlikuje možnost različnih biodizla glede na zahteve različnih trgov, je ustrezen za manjše

ton ali 0,45 odstotka. Razlogi za tako majhen delež so trenutna nekonkurenčnost proizvodne cene biodizla, majhen interes kupcev (ki se odločajo glede na ceno), zagotavljanje kakovosti goriv in tehnične zmožnosti (bencini). Petrolova projekcija za leto 2008 pa je 7600 ton ali 0,64 odstotka.

Kmetijske bioplinske naprave

Tretji sklop se je dotikal bioplina. V zadnjih letih je namreč nastalo kar precej (kmetijskih) bioplinskih naprav. Tomaž Poje s Kmetijskega inštituta je predstavil postopek in trajanje pridobitve vseh potrebnih soglasij za gradnjo in o predpisih, ki jih je treba upoštevati.

Ko je bioplinska naprava postavljena, mora lastnik pridobiti tudi status kvalificiranega proizvajalca električne energije, kar pomeni, da proizvaja električno energijo iz obnovljivih virov energije. Po pridobitvi takega statusa ima zagotovljeno plačilo po enotni letni ceni in plačilo enotne letne premije. Ravno na tem področju odkupa električne energije se sedaj pripravlja sprememba zakonodaje, ki bo za bioplinske naprave uvedla delitev po nazivni moči kogeneracijskega motorja, lastniki bioplinskih naprav bodo morali pridobiti certifikat o poreklu substratov za proizvodnjo bioplina, sami substrati pa naj bi bili proizvedeni na trajnostni način.

Predvideva se tudi posebno obravnavanje bioplinskih naprav, ki bi v večji meri koristile za proizvodnjo bioplina gnojek, kjer pa je izplen bioplina manjši, kot pa če dodajamo energetsko bogatejše substrate,

kot je na primer silažna koruza. Poje je predstavil tudi stanje glede bioplinskih naprav. Tako je bilo oktobra v Sloveniji osem kmetijskih bioplinskih naprav, ki imajo vgrajeno nazivno moč

razvoj izkoriščanja bioplina, pa so zakonski ukrepi, informiranje in izobraževanje, ekonomski in finančni ukrepi, tehnični in organizacijski ukrepi ter sprejemljivost javnosti.

Traktor Agromehanika AGT 835 je prirejen na pogon s čistim rastlinskim oljem po sistemu dveh rezervoarjev in grelnikom olja. Po dostopnih informacijah je v Sloveniji to edini traktor na čisto rastlinsko olje, predelavo pa so naredili na Oddelku za kmetijsko tehniko na KIS-u. Udeleženci posveta so si tako lahko ogledali osebni avto Renault Laguna in traktor na pogon na olje pa tudi stiskalnico za oljnice za decentralizirano (lokalno) stiskanje olja.

10,7 MW. To je nazivna moč, v resnici pa se proizvede manj električne energije, saj kogeneracijski motorji niso obremenjeni na polno. Bioplin se proizvaja tudi na nekaterih centralnih čistilnih napravah in na deponijah komunalnih odpadkov.

Dr. Fouad Al-Mansour z Inštituta Jožef Štefan – Centra za energetske učinkovitost je predstavil strategijo razvoja bioplina v Sloveniji, kmetijske potenciale za proizvodnjo bioplina. Osnovna področja, za katera so predlagani ukrepi za

V sklopu lesne biomase je Tomaž Rifelj, direktor KWB Slovenija, izpostavil nedostopnost podatkov o stanju obstoječih ogrevalnih naprav, finančne spodbude pa niso stalne, ampak le v določenih obdobjih, kar ne vpliva najboljše na posodabljanje ogrevalnih naprav. Dejan Rengeo z Goriškega pa je predstavil industrijsko konopljo kot vsestransko rastlino, kjer je velik vir biomase, primerne tudi za pridobivanje bioplina pa tudi za gradbeništvo itn.

T. P.

Posveta Energija iz biomase se je na Kmetijskem inštitutu udeležilo okoli 60 ljudi.

predstojnik Oddelka za kmetijsko tehniko na KIS-u, je predstavil pridelavo in predelavo oljnic. Za proizvodnjo rastlinskega olja obstaja več kot 4000 rastlin na svetu, zelo malo pa jih uporabljamo. Rastlinsko olje se lahko ustrezno prefiltrirano uporablja za pogon vozil, za proizvodnjo biodizla ali pa kot mešanica z mineralnim dizelskim gorivom (nafto). Predstavil je različne vrste stiskalnic, od mini izvedb do industrijskih stiskalnic, ter različne stopke čiščenja olja.

Zlatko Križan iz Vrbovega Loga je predstavil svoje izkušnje pri uporabi čistega rastlinskega olja za pogon Renaulta Lagune, s katero je s tem biogorivom prevozil že 50.000 km brez kakršnihkoli težav.

Tone Godeša (KIS) je predstavil tehnične možnosti uporabe rastlinskega olja na vozilih. Pri uporabi čistega rastlinskega olja je treba segrevati olje za zmanjšanje viskoznosti, da izboljšamo razpršitev ob vbrizgu v zgorevalni prostor, s čimer preprečimo nastajanje oblog na šobah in batih motorja. Tehnične rešitve uporabe olja kot goriva so šle v sistem enega rezervoarja in sistem dveh rezervoarjev. Za sistem enega rezervoarja so značilne posebne vbrizgalne šobe in močnejše

manj mešanja goriva z motornim oljem, da v neugodnih delovnih pogojih (zagon, prosti tek, majhni obrati) uporabimo nafto ter da nastaja manj oblog na šobah, ventilih in batih.

Koliko prepelješ z enim hektarjem

Zanimivi so tudi podatki, kako daleč se lahko z osebnim avtom pripeljemo z različnimi biogorivi, ki so pridelana na 1 hektarju zemlje. Z etanolom lahko prepeljemo 24.000 km, z biodizlom 22.000 km, s čistim rastlinskim oljem 22.000 km, z bioplinom 80.000 km in z biogorivom 2. generacije (BtL – Biomass to Liquid) 60.000 km. Pri rastlinskem olju, biodizlu in etanolu bi lahko zraven pristojele še 24.000 do 27.000 km, prevoženih z gorivom iz bioplina, ki je izdelan iz »stranskih« produktov pri proizvodnji teh surovin.

Na temo biodizla je predstavila BIOGORIV iz Pinusa predstavila gradnjo nove tovarne za proizvodnjo biodizla v Račah, kjer je odlična lokacija zaradi bližine cisternskih skladišč Petrola, d. d. (1,5 km), bližine avtoceste Maribor–Ljubljana (2,5 km), bližina železniške proge Maribor–Ljubljana (1 km) ter bližina glavnih cest-

proizvodnje biodizla (do okoli 30.000 t/leto), ima dobre možnosti optimizacije procesnih parametrov za vsako šaržo itn.

Nova tovarna biodizla naj bi začela s proizvodnjo junija leta 2009, bo pa delovala po sistemu kontinuiranega proizvodnega procesa, ki je ustrezen za trge, kjer je pomembna tako kakovost kot količina. Proizvodnja biodizla v Pinusu je bila leta 2006 5,75 milijona litrov, leta 2007 7 milijonov litrov, letos načrtujejo doseči 9,5 milijona litrov.

Marta Svoljšak iz Petrola je predstavila predlog nove direktive o obnovljivih virih energije. Vsebuje predlog ukrepov, ki jih je pripravila Evropska komisija (European Commission) (EK). Objavljen je bil 23. januarja 2008, in s tem dan v razpravo. Paket vključuje tudi zakonodajo na področju biogoriv. Cilj dosedanje direktive EU (2003/30/EC), tj. 2 odstotka biogoriv v letu 2005, ni bil dosežen (doseženo povprečje le 0,5 odstotka, cilj sta dosegli le Nemčija in Švedska). Tudi cilj 5,75 odstotka do leta 2010 po njenem mnenju ne bo izpolnjen. Zanimiva pa je Petrolova realizacija letnega načrta v letu 2007 o dajanju biogoriv na trg. Obveza je bila 23.021 ton ali 2 odstotka, realizacija pa 5300

Agencija izdala odločbe za podporo vinskemu sektorju

VEČJE ŠTEVILO VLOG ODOBRENIH

Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (agencija) je izdala odločbe za ukrep podpora vinarskemu sektorju za promocijske, izobraževalne in svetovalne dejavnosti in ukrep podpora za promocijo vina na trgih tretjih držav.

Za ukrep podpora vinarskemu sektorju za promocijske, izobraževalne in svetovalne dejavnosti je agencija letos prejela vloge 61 vinarjev, ki so zahtevali povrnitev upravičenih stroškov v zvezi s sodelovanjem na sejnih, tržnimi raziskavami, svetovanjem in izobraževanjem. Deset je bilo zavrnjenih oz. zavrnjenih, 51 vlagatelj pa so bila z odločbami, ki jih je agencija izdala prejšnji teden, odobrena sredstva v skupni višini 973.000 evrov. Upravičencem bodo odobrena

sredstva predvidoma nakazana v sredini decembra 2008.

Za ukrep podpora za promocijo vina na trgih tretjih držav je agencija letos na javni poziv prejela od vinarjev 29 predlogov 1- do 3-letnih programov za promocijo vina na tretjih trgih, v katerih so opredeljene naslednje aktivnosti: objava oglasov v medijih, izdelava oglasnega gradiva, udeležba na mednarodnih sejmih, izdelava raziskav trga in organizacija seminarjev. Dva programa sta bila zavrnjena oz. zavrnjena, 27 pa odobrenih z odločbami, ki jih je agencija izdala prejšnji teden, in sicer v skupni višini 896.000 evrov potencialne pomoči za vinsko leto 2008/2009.

K. H.

Pravo veselje je imeti zdrave živali

Grovit®

dopolnilna rudninska krmna mešanica z dodatkom vitaminov za govedo, ovce, koze, konje, prašiče in perutnino

Grovit dobite brez recepta v lekarnah, kmetijskih zadrugah in drugih specializiranih prodajalnah.

Krka, d. d., Novo mesto, Šmarjevska cesta 6, 8501 Novo mesto, www.krka.si